

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/163/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613206970
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8613206970.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska č. 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska č. 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným 1. U. S., nar. X.XX.XXXX, bytom F. XX, občan SR, 2. S. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XX, občan SR, zastúpený A.. P. Šafrankom, advokátom, so sídlo Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, za účasti osobitného subjektu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpené JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1 488,63 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 7C/416/2013-287 z 25.9.2017 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadnej zo strán nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a priznal nárok žalovaným v 1.a 2.rade a osobitnému subjektu na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. (ďalej len Zákon o bankách), § 3, § 7 a § 9 Zákona o bankách, § 525 ods. 1 2 OZ, § 39 OZ. Uviedol v svojom odôvodnení to, že banke umožňuje postúpiť písomnou zmluvou inému subjektu, ktorá nie je bankou pohľadávku za predpokladu, že doručí písomnú výzvu klientovi po tom, čo je dlhšia ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Poukázal na ust. § 525 ods.1OZ. Ak nie je pohľadávka postupiteľná, potom je postúpenie svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa ust. § 39 OZ. Žalobca nepreukázal doručenie písomnej výzvy žalovaným v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto je postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu neplatné bez ohľadu na to, či išlo o splatné, resp. nesplatné pohľadávky. Žalobkyňa do skončenia dokazovania nepreukázala písomnú výzvu žalovaným, hlavne jej doručenie, keďže síce písomnosť predložila, ale nepredložila dôkaz o tom, že táto bola aj žalovaným doručená. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nemá aktívnu legitímáciu pre podanie takejto žaloby, a preto je potrebné žalobu v nároku vo vzťahu k žalobcovi zamietnuť. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 C.s.p., a tak žalovaným, ako aj osobitnému subjektu, ktorý vystupoval na ich strane, priznal nárok na náhradu trov konania v zmysle zásady úspechu.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Tento namietal, že napriek tomu, že žalovaní boli nepretržite v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní a boli opakovane vyzvaní na úhradu omeškaných splátok, súd toto neakceptoval. Tieto skutkové tvrdenia však žalovanými neboli rozporované. Tiež poukázal na to, že nie zákona ani osobitného predpisu nutné, aby neupravovali vzťahy medzi bankou a klientom aj inak ako upravuje zákon a tiež výslovne právne predpisy nezakazujú nemožnosť sa od týchto odchýliť. Z týchto dôvodov poukázal na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, z ktorých je jasné, že klient súhlasil s postúpením pohľadávky. V tejto súvislosti citoval rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/145/2015 a 19Co/2/2016. Samotné dohodnutie o postúpení pohľadávky podľa týchto rozhodnutí nespôsobuje nevyváženosť správ a povinností medzi účastníkmi zmluvy. Ďalej tiež poukázal na to, že § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky, ktoré sú tam uvedené, podmieňovali platnosť postúpenia pohľadávky ako právneho úkonu. Pokiaľ ide o doručenie výzvy, jednoznačne žalobca preukázal to, že opakovane žalovaní boli upozorňovaní na to, že sú v omeškaní po dobu 1234 dní. Posledná úhrada bola vykonaná v roku 2009 a k postúpeniu pohľadávky došlo v roku 2011. Z týchto dôvodov považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne. Pokiaľ išlo o nárok na náhradu trov konania združenia, ktoré vystupovalo ako osobitný subjekt na strane žalovaných, domnieval sa, že takisto toto rozhodnutie nie je správne, úspech v konaní môžu mať len strany sporu. Nie je zrejmé, že by tak spíňali podmienku aj iné subjekty. Zákonodarca jasne uvádzal v § 255 C.s.p., kto má nárok na náhradu trov konania. V tejto súvislosti poukázal aj na nálet Ústavného súdu SR II. ÚS 796/2016 vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov vykladať zákon tak, aby došlo k faktickému novelizovaniu tohto zákona.

4. Žalovaní v 1.a 2.rade a osobitný subjekt sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Odvolací súd prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (a contrário § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

6. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2011 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca a žalovaní uzatvorili dňa 6.2.2004 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu. Z výzvy zo dňa 15.6.2010 / č.l. 66 spisu / súd zistil, že Slovenská sporiteľňa, ako veriteľ pohľadávky vzniknutej z vyššie uvedenej zmluvy, oznámil dlžníkom, že splácanie predmetnej pohľadávky je v omeškaní ku dňu 31.5.2010 vo výške 1 024,34 eura s príslušenstvom. Vyzval ich na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 10 dní od doručenia výzvy.

7. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

8. Podľa § 525 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

9. Pre úplnosť súd dodáva, že žalovaní síce aktívne nepopreli tvrdenie žalobcu o doručení predmetnej výzvy, avšak z pasivity žalovaných nie je možné vyvodzovať nespornosť skutkových tvrdení žalobcu. V opačnom prípade, by došlo k popretiu zmyslu osobitnej procesnej úpravy sporov s ochranou slabšej strany, čo zákonodarca vyjadril aj ustanovením § 299 CSP, podľa ktorého nie je možné rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie (pre pasivitu spotrebiteľa) v neprospech spotrebiteľa.

10. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

11. Odvolací súd v súvislosti s odvolacou námietkou ohľadom postúpenia úveru z banky na nebankový subjekt poznamenáva, že uvedený záver bez ďalšieho nie je dôsledný a nevylučuje ho práve ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, v zmysle ktorého ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

13. Z obsahu spisu a napokon i z obsahu samotného odvolania je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej strane, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.7.2011 (čl. 13).

14. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a. s., postúpila zmluvou z 21. 10. 2010 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o., postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 28.6.2011 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. Žalobcovi preto v spore chýba

aktívna vecná legitímácia. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.“

15. Žalobca argumentuje, že niet povinnosti na strane žalobcu či jeho predchodcu pristúpiť k strate výhod splátok (de fault, zosplatenie). S týmto názorom sa dá len súhlasiť a odvolací súd pripúšťa platné postúpenie nezaplatených splátok po ich splatnosti.

16. Odvolací súd však poukazuje na to, že žalobca nepreukázal existenciu písomnej výzvy (banky) po tom, čo boli žalovaní (klienti banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok nebolo preukázané. Aktívna legitímácia žalobcu nie je preto ani čiastočne daná.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. majúc za to, že napriek tomu, že žalovaní v 1.a 2.rade a aj osobitný subjekt, ktorý vystupoval na strane žalovaných, preukázateľne im náhrada trov odvolacieho konania nevznikla, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).